

Obsah

Zhrnutie.....	2
1. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA.....	4
2. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ.....	5
2.1. Vývoj rozpočtu verejnej správy v roku 2024	5
2.1.1. Vybrané výdavky štátneho rozpočtu	6
2.1.2. Hospodárenie spoločností MH Invest, s. r. o. a Valaliky industrial park, s. r. o.	7
2.1.3. Dividendy v rámci štátneho rozpočtu	7
2.1.4. Spoločnosti rezortu dopravy (ŽSR, ZSSK, a. s. a NDS a. s.)	7
2.1.5. Výdavky na zdravotníctvo.....	7
2.1.6. Vzťahy s rozpočtom EÚ.....	8
2.1.7. Fondy sociálneho poistenia	8
2.1.8. Daňová prognóza	9
2.1.9. Operácie súvisiace s obsluhou štátneho dlhu.....	11
2.1.10. Hospodárenie samospráv bez daňových príjmov	11
2.2. Limit verejných výdavkov.....	12
3. DLH VEREJNEJ SPRÁVY.....	13

Zhrnutie

Ministerstvo financií SR v súlade s princípom transparentnosti a na základe § 30 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejňuje očakávanú skutočnosť bežného rozpočtového roka, vrátane očakávaného plnenia limitu verejných výdavkov, v porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy na bežný rozpočtový rok na základe údajov k 30. júnu bežného roka dostupných v čase jej spracovania.

Deficit **hospodárenia verejnej správy v roku 2024** sa očakáva na úrovni **5,85 % HDP**, čo predstavuje zlepšenie oproti schválenému rozpočtu o 0,12 % HDP.

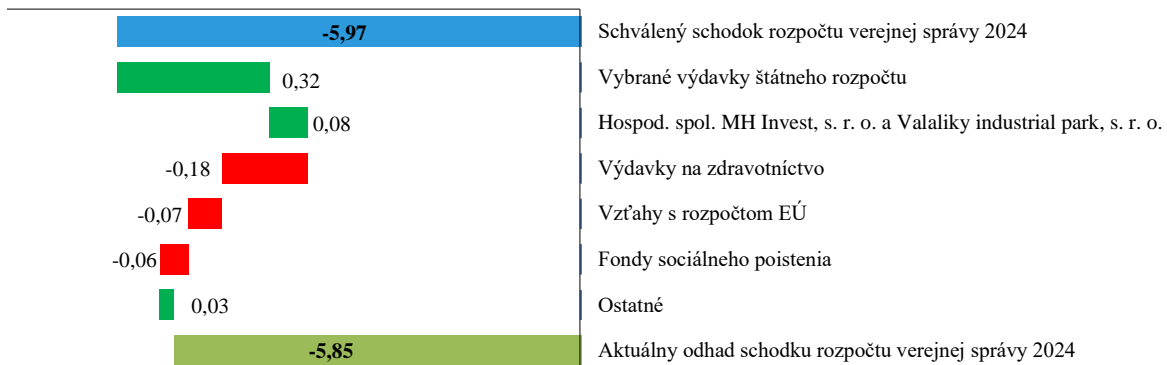
Novelou zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa stanovil limit verejných výdavkov na rok 2024 na úrovni 57 717 mil. eur. V rámci očakávanej skutočnosti sa výdavky rozpočtu verejnej správy spadajúce pod limit verejných výdavkov predpokladajú na úrovni 57 943 mil. eur, čo aktuálne znamená **prekročenie schváleného limitu o 226 mil. eur.**

Ministerstvo financií SR priebežne monitoruje a aktívne manažuje vývoj odchýlky od schváleného limitu verejných výdavkov a v prípade potreby je pripravené realizovať opatrenia na jeho splnenie.

V roku 2024 bude domáci dopyt silnejší vďaka nižšiemu rastu cien a slovenská ekonomika stúpne o 2,5 %. Po roku stagnácie a prepádov sa spotreba v roku 2024 zotaví a počas celého roka bude rásť súbežne so mzdami a domácnosti už nebudú viac čerpať z úspor. Očakáva sa, že reálna spotreba vzrastie o 2,9 %, čo je mierne nižší výsledok oproti rozpočtovým predpokladom. Vládnú spotrebu v roku 2024 podporujú valorizácie miezd zo septembra minulého roka a zdravotnícke výdavky. Investície z EÚ fondov budú po rekordnom minulom roku nižšie, z časti ich nahradia investície v automobilovom priemysle, vojenské výdavky a začiatok intenzívnejšieho čerpania Plánu obnovy a odolnosti. Oproti očakávaniam rozpočtu budú investície v roku 2024 nižšie hlavne kvôli presunu realizácie veľkej časti projektov z Plánu obnovy na rok 2025. Čistý export tento rok k ekonomickému rastu výrazne neprispieje. Zahraničná výkonnosť sa zlepšuje iba pomaly a prognózy zahraničných partnerov naznačujú len mierny rast obchodu v tomto roku.

Zamestnanosť v tomto roku pre zvýšené odchody do predčasného starobného dôchodku poklesne o 0,1 %. To je o niečo horší výsledok oproti predpokladom rozpočtu, v ktorom sa očakával medziročný rast zamestnanosti na úrovni 0,4 %. Najvýraznejší prepád sa očakáva v priemysle, obchode, doprave, skladovaní a administratívnych službách. Aj napriek tomuto výpadku sa darí pritiahnuť na trh práce neaktívnych ľudí, vrátane odradených osôb a ľudí v domácnosti. Miera participácie Slovákov na trhu práce nikdy nebola vyššia. Pribúda aj pracujúcich cudzincov. Tvorbu pracovných miest podporí oživenie dopytu a využitie zdrojov z Plánu obnovy a odolnosti.

Najvýznamnejšie vplyvy na schodok rozpočtu verejnej správy 2024

Zdroj: MF SR

Pozitívnym vplyvom na hospodárenie rozpočtu verejnej správy v roku 2024 je očakávané nečerpanie rezerv a nižšie očakávané výdavky v rámci sociálnej inklúzie. Pozitívny vplyv má aj posun v realizácii projektov zabezpečovaných spoločnosťami MH Invest, s. r. o. a Valaliky industrial park, s. r. o. Uvedené kompenzuje negatívny vplyv zvýšených výdavkov na zdravotníctvo a fondy sociálneho poistenia. Rovnako negatívny vplyv na hospodárenie rozpočtu verejnej správy má očakávané zvýšené spolufinancovanie k EÚ fondom a zaznamenanie nezrovnalostí.

Aktuálne sa očakáva, že dlh verejnej správy v tomto roku dosiahne 58,4 % HDP, teda úroveň blízku plánom rozpočtu. Hotovostný schodok štátneho rozpočtu sa aktuálne očakáva výrazne nižší ako bol pôvodne rozpočtovaný. V priebehu roka sa pokračuje v objemoch emisií dlhopisov približne podľa pôvodných plánov v rozpočte. Využitie hotovosti na krytie dlhu je tak nižšie než sa pôvodne očakávalo. Vzhľadom na rast hotovostnej rezervy však oproti rozpočtu klesne čistý dlh, ktorý sa v aktuálnom roku udrží tesne pod 50 % HDP.

1. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA

Slovenská ekonomika v roku 2023 posilnila aj napriek dvojciferej inflácii o 1,6 %, čo je mierne vyšší rast oproti predpokladom rozpočtu. K ekonomickému rastu prispeli najmä investície, ktoré v roku 2023 ťažili z dočerpania fondov EÚ. Spotreba slovenských domácností pod tlakom vysokej inflácie klesla výraznejšie ako predpokladal rozpočet. Export zaostal pre slabší zahraničný dopyt, no obchodná bilancia skončila výrazne pozitívna najmä z dôvodu nižších dovozov energií a tovarov, ktoré sa čerpali predovšetkým zo zásob.

V roku 2024 bude domáci dopyt silnejší vďaka nižšiemu rastu cien a slovenská ekonomika stúpne o 2,5 %. Po roku stagnácie a prepádov sa spotreba v roku 2024 zotaví a počas celého roka bude rásť súbežne so mzdami a domácnosti už nebudú viac čerpať z úspor. Očakáva sa, že reálna spotreba vzrastie o 2,9 %, čo je mierne nižší výsledok oproti rozpočtovým predpokladom. Vládnú spotrebu v roku 2024 podporujú valorizácie miezd zo septembra minulého roka a zdravotnícke výdavky. Investície z EÚ fondov budú po rekordnom minulom roku nižšie, z časti ich nahradia investície v automobilovom priemysle, vojenské výdavky a začiatok intenzívnejšieho čerpania Plánu obnovy a odolnosti. Oproti očakávaniam rozpočtu budú investície v roku 2024 nižšie hlavne kvôli presunu realizácie veľkej časti projektov z Plánu obnovy na rok 2025. Čistý export tento rok k ekonomickému rastu výrazne neprispieje. Zahraničná výkonnosť sa zlepšuje iba pomaly a prognózy zahraničných partnerov naznačujú len mierny rast obchodu v tomto roku.

Zamestnanosť v tomto roku pre zvýšené odchody do predčasného starobného dôchodku poklesne o 0,1 %. To je o niečo horší výsledok oproti predpokladom rozpočtu, v ktorom sa očakával medziročný rast zamestnanosti na úrovni 0,4 %. Najvýraznejší prepád sa očakáva v priemysle, obchode, doprave, skladovaní a administratívnych službách. Aj napriek tomuto výpadku sa darí pritiahnúť na trh práce neaktívnych ľudí, vrátane odradených osôb a ľudí v domácnosti. Miera participácie Slovákov na trhu práce nikdy nebola vyššia. Pribúda aj pracujúcich cudzincov, ktorých už u nás pracuje cez 105 tisíc. Tvorbu pracovných miest podporí oživenie dopytu a využitie zdrojov z Plánu obnovy a odolnosti. Nominálny rast miezd medziročne mierne spomalí spolu s nižším rastom produktivity a inflácie. Minuloročná septembrová valorizácia taríf a mzdový automat zdravotníkov sa preniesli do dvojciferného rastu plátov vo verejnom sektore v úvode roka 2024. Verejný sektor tak tento rok znova prebehne súkromný sektor v tempe zvyšovania plátov. Reálna mzda sa v tomto roku zvýši najviac za 5 rokov, a to o 4,2 %.

Negatívne riziká prognózy prevažujú nad pozitívnymi. Potenciál konfliktu na Ukrajine na destabilizáciu cien či výroby je v celosvetovom meradle stále prítomný. Rizikom ostáva v domácom prostredí slabšie čerpanie prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti. Výsledky volieb v USA či rokovania s Čínou môžu ovplyvniť mieru protekcionizmu v obchodných vzťahoch s EÚ. Pozitívnu príležitosť naopak predstavuje silnejšia integrácia ľudí zo zahraničia do domáceho pracovného trhu.

Vybrané ukazovatele vývoja ekonomiky (rast v % ak nie je uvedené inak)	2023	2024	rozdiel oproti prognóze RVS2024*		
			2023	2024	Kumulatívne
Hrubý domáci produkt					
HDP, s.c.	1,6	2,5	0,4	-0,2	0,2
HDP, b.c. (mld. €)	122,8	131,7	0,8	0,2	1,0
Súkromná spotreba, s.c.	-3,2	2,9	-1,3	-0,4	-1,7
Súkromná spotreba, b.c.	6,8	6,1	-2,1	-1,0	-3,1
Vládna spotreba	-0,6	3,8	0,9	2,5	3,4
Fixné investície	10,6	-0,1	2,9	-5,2	-2,3
Export tovarov a služieb, s.c.	-1,4	2,1	-0,7	-1,9	-2,6
Import tovarov a služieb, s.c.	-7,6	5,3	-1,2	-2,1	-3,3
Trh práce					
Zamestnanosť (štat. výkazníctvo)	0,2	-0,1	0,0	-0,5	-0,5
Mzdy, nominálne	9,7	7,0	-0,1	-0,1	-0,2
Mzdy, reálne	-0,7	4,2	0,1	0,5	0,6
Miera nezamestnanosti	5,8	5,5	-0,1	0,1	0,1
Inflácia					
CPI	10,5	2,7	-0,2	-0,5	-0,7

* Rozdiely voči prognóze VpMP z novembra 2023 analyticky upravené o revíziu údajov ŠÚ SR.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

2. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ

Cieľom správy je popísať vývoj verejných financií v priebehu roka ako aj predpokladaný odhad hospodárenia verejných financií za rok 2024, a to identifikovaním najvýznamnejších vplyvov na schodok rozpočtu verejnej správy¹. Aktuálny odhad hospodárenia rozpočtu verejnej správy je zostavený na základe júnovej makroekonomickej a daňovej prognózy, upraveného štátneho rozpočtu a jeho čerpania k 30. júnu 2024 a podkladov za ostatné subjekty rozpočtu verejnej správy predložených ministerstvu financií.

V Prílohe č. 1 je uvedený predpokladaný vývoj príjmov a výdavkov rozpočtu verejnej správy v roku 2024 v metodike ESA 2010 podľa MMF štruktúry.

V prílohe č. 2 je uvedený vývoj štátneho rozpočtu k 30. júnu 2024 na hotovostnej báze.

2.1. Vývoj rozpočtu verejnej správy v roku 2024

Hospodárenie rozpočtu verejnej správy v metodike ESA2010 sa v roku 2024 očakáva na úrovni -7,71 mld. eur (-5,85 % HDP), čo oproti schválenému rozpočtu predstavuje zlepšenie hospodárenia o 133 mil. eur, resp. 0,12 % HDP.

Najvýznamnejšie rozdiely oproti schválenému rozpočtu podľa vybraných príjmových a výdavkových položiek, resp. hospodárenia jednotlivých subjektov rozpočtu verejnej správy zobrazuje nasledovná tabuľka.

¹ Znamienko (+) predstavuje pozitívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy (znižuje ho) a znamienko (-) predstavuje negatívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy (zvyšuje ho).

(na aktuálnej báze)	v mil. eur	% HDP
Schválený schodok rozpočtu verejnej správy 2024	-7 841	-5,97
Vybrané výdavky štátneho rozpočtu	413	0,31
Hospodárenie spoločností MH Invest, s. r. o. a Valaliky industrial park, s. r. o.	108	0,08
Dividendy v rámci štátneho rozpočtu	22	0,02
Spoločnosti rezortu dopravy (ŽSR, ZSSK, a. s. a NDS, a. s.)	5	0,00
Výdavky na zdravotníctvo	-240	-0,18
Vzťahy s rozpočtom EÚ	-90	-0,07
Fondy sociálneho poistenia	-78	-0,06
Daňová prognóza (bez platieb štátu)	-28	-0,02
Operácie súvisiace s obsluhou štátneho dlhu	-5	0,00
Hospodárenie samospráv bez daňových príjmov	0	0,00
Ostatné	25	0,02
Aktuálny odhad schodku rozpočtu verejnej správy 2024	-7 708	-5,85
<i>HDP v b. c.</i>	<i>131 675</i>	

Zdroj: MF SR

2.1.1. Vybrané výdavky štátneho rozpočtu

V rámci vybraných výdavkov štátneho rozpočtu sa očakáva **nečerpanie na úrovni 413 mil. eur.**

Vybrané výdavky štátneho rozpočtu (v mil. eur; na aktuálnej báze)	413
Nečerpanie rezerv	300
Výdavky na Sociálnu inklúziu	113

Zdroj: MF SR

Očakávaná skutočnosť nepredpokladá čerpanie rezervy na vopred presne nekvantifikované výdavky vo vzťahu k novému programovému vyhláseniu vlády vo výške 300 mil. eur. V rámci výdavkov sociálnej inklúzie sa očakáva nečerpanie na úrovni 113 mil. eur, pričom ide najmä o zrealnenie výdavkov na rodičovský príspevok, nakoľko sa nenaplnili predpoklady o počte poberateľov pri prijatí legislatívy, ktorou sa umožnilo čerpanie rodičovského príspevku pre rodičov detí, ktoré sa nedostali do štátnej materskej školy (106 mil. eur) a tiež je zaznamenaný priebežne nižší počet poberateľov rodičovského príspevku oproti predpokladom rozpočtu (7 mil. eur).

Pre informáciu uvádzame, že s neutrálnym vplyvom na schodok rozpočtu verejnej správy sú zaznamenané transakcie súvisiace s energopomocou – negatívny vplyv preklasifikovania refundovaných prostriedkov EÚ vo výške 437 mil. eur na národné zdroje je kompenzovaný očakávaným nečerpaním národných zdrojov v rámci kapitoly Ministerstva hospodárstva SR v rovnakej výške.

V nadväznosti na vládou SR schválený materiál (uzn. vl. 313/2024) k priemyselnému parku Šurany došlo k zvýšeniu čerpania prostriedkov štátnych finančných aktív na úrovni 54,5 mil. eur, čo malo negatívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy. Nakoľko uvedený výdavkový titul nebol súčasťou schváleného rozpočtu, s cieľom dodržania schváleného schodku rozpočtu verejnej správy ako aj limitu verejných výdavkov na rok 2024, bolo nutné viazať v rámci kapitol štátneho rozpočtu 54,5 mil. eur.

V rámci limitov výdavkov štátneho rozpočtu boli niektorým kapitolám štátneho rozpočtu uvoľnené prostriedky z minulých rokov (§8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy), a to v celkovej výške 444 mil. eur. S cieľom eliminovania dopadu uvedeného navýšenia možnosti čerpania výdavkov štátneho rozpočtu na limit verejných výdavkov bolo týmto kapitolám štátneho rozpočtu v rovnakom objeme oznámené viazanie limitov výdavkov schváleného rozpočtu na rok 2024.

2.1.2. Hospodárenie spoločností MH Invest, s. r. o. a Valaliky industrial park, s. r. o.

Obe spoločnosti zabezpečujú najmä prípravu priemyselných parkov pre budúcich investorov. Posunom realizácie jednotlivých projektov dochádza zároveň aj k časovému posunu čerpania prostriedkov na ich realizáciu, čím vzniká **pozitívny vplyv** na rozpočet verejnej správy v roku 2024 **vo výške 108 mil. eur**. V rámci spoločnosti MH Invest, s. r. o. sa očakáva zlepšenie hospodárenia oproti schválenému rozpočtu na úrovni 29 mil. eur, ktoré súvisí najmä s úsporou kapitálových výdavkov. Obdobná situácia je aj pri hospodárení spoločnosti Valaliky industrial park, s. r. o. na úrovni 79 mil. eur.

2.1.3. Dividendy v rámci štátneho rozpočtu

Príjem z dividend od spoločností s majetkovou účasťou štátu by mal byť oproti schválenému rozpočtu **vyšší o 22 mil. eur**. Ide najmä o dividendy od spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., kde sa očakáva zvýšenie na úrovni 12 mil. eur a spoločnosti Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. na úrovni 10 mil. eur.

2.1.4. Spoločnosti rezortu dopravy (ŽSR, ZSSK, a. s. a NDS a. s.)

V rámci uvedených spoločností rezortu dopravy sa očakáva **zlepšenie hospodárenia na úrovni 5 mil. eur**. Železnice Slovenskej republiky očakávajú zhoršenie hospodárenia o 17 mil. eur, ktoré súvisí najmä s čerpaním prostriedkov z predchádzajúcich rokov, čo má v metodike ESA 2010 negatívny vplyv na hospodárenie. V rámci Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. sa predpokladá zhoršenie hospodárenia na úrovni 72 mil. eur, pričom ide najmä o nárast výdavkov na tovary a služby, ktorý súvisí s vyššími očakávanými výdavkami na prevádzku a nárast záväzkov spoločnosti. Uvedené zhoršenie oboch spoločností je do značnej miery kompenzované zlepšením hospodárenia Železničnej spoločnosť Slovensko, a. s. vo výške 94 mil. eur, ktoré súvisí s nižším očakávaným čerpaním bežných a najmä kapitálových výdavkov.

2.1.5. Výdavky na zdravotníctvo

Výdavky na zdravotníctvo sa oproti schválenému rozpočtu predpokladajú **vyššie o 240 mil. eur**. Z toho najvýraznejší vplyv má predpokladaný medziročný nárast záväzkov zdravotníckych zariadení po lehote splatnosti, ktorý sa aktuálne predpokladá na úrovni 200 mil. eur. Splácanie tuzemskej istiny úveru v rámci zdravotnej poisťovne Dôvera, ako aj výplata záväzkov voči akcionárom v rámci zdravotných poisťovní Dôvera a Union na celkovej úrovni 25 mil. eur má negatívny dopad na hospodárenie rozpočtu verejnej správy. Oproti schválenému rozpočtu sa očakáva, že výdavky na zdravotnú starostlivosť v rámci verejného zdravotného poistenia sa zvýšia o 15 mil. eur a dosiahnu celkovú úroveň 7 682 mil. eur. Akékoľvek ďalšie

navýšenie výdavkov by bolo nutné zabezpečiť len v rámci schváleného limitu verejných výdavkov na rok 2024.

2.1.6. Vzťahy s rozpočtom EÚ

Vzťahy s rozpočtom EÚ majú **negatívny vplyv** na hospodárenie rozpočtu verejnej správy na úrovni **90 mil. eur**. Negatívny vplyv má zvýšené spolufinancovanie k EÚ fondom na úrovni 202 mil. eur, DPH v súvislosti s realizáciou Plánu obnovy a odolnosti na úrovni 22 mil. eur a zaznamenanie korekcií (nezrovnalostí) na úrovni 69 mil. eur. Uvedené je kompenzované úsporou na odvode do rozpočtu EÚ vo výške 203 mil. eur.

Pre informáciu uvádzame aj predpokladané čerpanie prostriedkov z rozpočtu EÚ a prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti. Tieto nemajú v zmysle metodiky ESA 2010 vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy.

Výdavky štátneho rozpočtu (v mil. eur)	Rozpočet	OS	Rozdiel
Prostriedky z rozpočtu EÚ	1 237,2	2 674,7	1 437,4
Prostriedky Plánu obnovy a odolnosti	1 215,4	1 494,2	278,8

Zdroj: MF SR

2.1.7. Fondy sociálneho poistenia

V rámci fondov sociálneho poistenia dochádza k **prekročeniu** rozpočtovanej úrovne o **78 mil. eur**. Výdavky Sociálnej poisťovne sú ovplyvnené najmä presunutím výdavkov na riadny 13. dôchodok medzi výdavky poistenia a silným čerpaním predčasných starobných dôchodkov.

Fondy sociálneho poistenia (v mil. eur; na aktuálnej báze)	-78
Výdavky dôchodkového poistenia	-956
Výdavky nemocenského poistenia	84
Výdavky poistenia v nezamestnanosti	-6
Výdavky úrazového poistenia	-4
Výdavky osobitného fondu	-1
Rezerva v štátnom rozpočte na 13. dôchodok	805

Zdroj: MF SR

Najväčšiu zmenu zaznamenali výdavky na dôchodky, ktoré oproti schválenému rozpočtu Sociálnej poisťovne rastú o 956 mil. eur. K tomu dochádza najmä z dôvodu zahrnutia výdavkov na výplatu riadneho 13. dôchodku vo výške 798 mil. eur do výdavkov poistenia.² V rámci schváleného rozpočtu však bola v štátnom rozpočte alokovaná rezerva na tento účel. Ďalším významným faktorom je zvýšený záujem o predčasný starobný dôchodok po odpracovaní 40 rokov. Silný prílev poberateľov v tomto roku je motivovaný nižším krátením dávky do mája 2024³ a tiež silnou prvou valorizáciou dávky pri priznaní. Zvyšok rozdielu tvorí bežný medziročný nárast dôchodkov v súvislosti so zmenou v počte poberateľov a v súvislosti s tým, že novopriznané dôchodky sa vyplácajú vo vyššej sume.

² 13. dôchodok bol vyplácaný aj v minulosti, avšak išlo o štátnu sociálnu dávku vyplácanú zo zdrojov štátneho rozpočtu. Od roku 2024 túto dávku vypláca Sociálna poisťovňa a pôjde o výdavky sociálneho poistenia.

³ Od 15. mája 2024 je prijatá novela zákona, ktorá sprísňuje podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok cez vyššie krátenie výšky dávky vo väzbe na skorší odchod do dôchodku.

V rámci výdavkov nemocenského poistenia sa očakáva úspora 84 mil. eur. Výdavky na nemocenské dávky sú nižšie najmä kvôli menšiemu počtu dávok materské a tehotenské. Aj pri dávkach nemocenské a ošetrovné sa očakávajú nižšie výdavky v porovnaní s rozpočtom. Nižší bude ako počet dávok kvôli spomaleniu rastu zamestnanosti, tak aj výška dávky kvôli pomalšiemu rastu priemernej mzdy.

2.1.8. Daňová prognóza

Aktualizáciou daňovej prognózy dochádza k **negatívnemu vplyvu** na schodok rozpočtu verejnej správy v roku 2024 na úrovni **28 mil. eur**. Ide najmä o výpadok odvodových príjmov vo výške 232 mil. eur, ktorý je kompenzovaný predpokladaným zlepšením daňových príjmov o 292 mil. eur a sankcií o 11 mil. eur. Negatívny vývoj sa očakáva pri zvýšenom uplatňovaní daňového bonusu na dieťa na úrovni 93 mil. eur a predpokladanom zvýšení výdavkov na verejnoprospešný účel na úrovni 5 mil. eur.

Daňová prognóza (v mil. eur; na aktuálnej báze)	-28
Sociálna poisťovňa (EAO+dĺžné)	-196
Zdravotné poisťovne (EAO+dĺžné)	-36
Daňové príjmy verejnej správy spolu	292
<i>Daňové príjmy ŠR</i>	230
<i>Samostatné účty</i>	0
<i>Štátne finančné aktíva</i>	0
<i>Daňové príjmy obcí</i>	91
<i>Daňové príjmy VÚC</i>	-30
<i>Daňové príjmy Rozhlasu a televízie Slovenska</i>	1
<i>Environmentálny fond</i>	-1
Sankcie	11
Výdavky na verejnoprospešný účel	-5
Daňové kredity	-93

Zdroj: MF SR

Aktuálna prognóza Výboru pre daňové prognózy⁴ predpokladá nárast daňových príjmov⁵ oproti schválenému rozpočtu o 60 mil. eur. Oproti predpokladom rozpočtu sa očakáva nižší rast HDP, spotreby domácností aj miezd a zamestnanosti. Spomalenie rastu makroekonomických ukazovateľov a negatívne jednorazové vplyvy sú kompenzované vyššou efektívnou daňovou sadzbou, najmä pri DPH a korporátnej dani a pozitívnym vplyvom legislatívy. Ten sa týka najmä rozpočtov samospráv, ktoré zdvihli sadzby na daň z nehnuteľností a daň na niektoré špecifické služby, čo do ich rozpočtov prinesie takmer 160 mil. eur. Aktualizovaný odhad vplyvu zníženej sadzby DPH na gastro a športoviská kompenzujú prijaté nové opatrenia (viac v tabuľke). Negatívnymi jednorazovými vplyvmi pri DPH sú posuny v čerpaní prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti⁶ do neskorších období a korekcia očakávaného objemu vyplácanej energopomoci domácnostiam⁷.

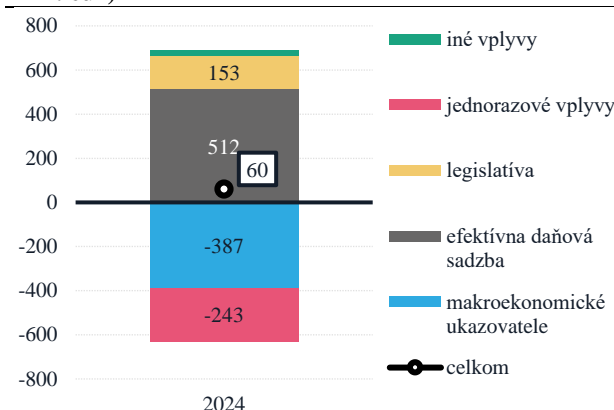
⁴ Prognóza z júna 2024

⁵ Daňové príjmy rozpočtu verejnej správy, v metodike ESA 2010, sa skladajú z daní prognózovaných Výborom pre daňové prognózy, platieb za poistencov štátu v rámci sociálneho a verejného zdravotného poistenia, ako aj niektorých nedaňových príjmov, ktoré sa podľa ESA 2010 zaraďujú medzi daňovo – odvodové príjmy (vybrané nedaňové príjmy). Odhady pre rozpočet verejnej správy (RVS) na rok 2024 boli tvorené v decembri 2023.

⁶ Zdroje z Plánu obnovy a odolnosti v sebe zahŕňajú aj DPH, ktorá ale nemá vplyv na saldo verejnej správy, nakoľko zaplatená DPH verejnými inštitúciami je zdrojom príjmov štátu.

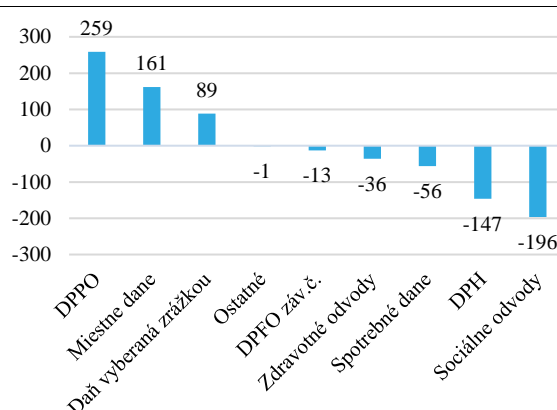
⁷ Dodávatelia energií (platitelia DPH) sú v tomto prípade poberateľmi tzv. dotácií k cenám tovarov, ktoré vstupujú do základu dane. Základ dane regulovaných dodávok energií je zo zákona tvorený platbami odberateľov, v tomto prípade domácností, za dodávky energií a

**Zmena odhadu výberu daní a odvodov v roku
2024 voči RVS – (podľa jednotlivých faktorov, v
mil. eur)**

Zdroj: MF SR

**Zmena odhadu výberu daní a odvodov voči RVS
(podľa vybraných daní, rok 2024, v mil. eur)**

Zdroj: MF SR

Odhad výnosu DPH je oproti rozpočtu nižší o približne 147 mil. eur. Pod upravený odhad výnosu sa podpisujú viaceré faktory, kde prevažuje horší vývoj ekonomiky a nižšie jednorazové efekty (hlavne posun Plánu obnovy). Negatívnym impulzom bol vývoj makroekonomického prostredia, menovite najmä nominálnej spotreby domácností. Ku kompenzácií negatívnych vplyvov malou mierou prispela úprava odhadu vplyvu legislatívy týkajúca sa zníženej sadzby dane pre gastro, vleky a športoviská. Ako významný pozitívny efekt naďalej pretrváva úspešnosť výberu dane, ktorej dlhodobý priemer sa stabilne udržuje na vysokých úrovniach.

Výnos daní a odvodov z práce klesá primárne pod vplyvom slabších makroekonomických predpokladov. Odhad priemernej mzdy aj zamestnanosti pre rok 2024 bol nižší ako sa očakávalo pri tvorbe rozpočtu. Sociálne odvody boli ovplyvnené aj výraznejšie slabším plnením oproti pôvodným očakávaniam v prvom polroku a zavedením ďalšieho odpustenia odvodov pre sektor potravinárstva.

Očakávaný výnos firemnej dane na rok 2024 je vyšší o 259 mil. eur v porovnaní s rozpočtom. Hlavnou príčinou je zmena predpokladanej úrovne ziskovosti, keďže predpoklady o postupnom poklese sa nenaplnili. Aktuálne sa predpokladá udržanie stabilného pomeru medzi rastom DPPO a rastom ekonomiky.

Za zvýšeným výberom na dani vyberanej zrážkou je najmä nárast úrokových mier. Úrokové miery narástli už v roku 2023, avšak na výnose dane sa prejavujú postupne. K nárastu prispieva aj vyšší výber dane z dividend. Vyššie výnosy plynú z bežne vyplácaných dividend a aj od prvoplatiteľov (firmy, ktoré prvý krát za sledované obdobie vyplatia dividendy), ktorých nie je možné do prognózy vopred zahrnúť.

Vybrané nedaňové príjmy⁸ sú oproti rozpočtu vyššie o 50 mil. eur. Zvýšenie o 10 až 20 mil. je na všetkých položkách s výnimkou emisných kvót, kde sa očakáva mierny pokles o približne 1 mil. eur.

kompenzáciami k cenám energií, ktoré prijímajú dodávatelia energií od MH SR, očistené o DPH. Táto dotácia od MH SR sa následne nenachádza v makrozákladni, nakoľko tá obsahuje o. i. medzispotrebu vlády a dotácia má charakter transferu.

⁸ Ide o niektoré nedaňové príjmy v zmysle národnej metodiky, ktoré sú podľa metodiky ESA 2010 daňovými príjmami.

Vplyvy legislatívy na výnos daní v roku 2024 (ESA2010, v mil. eur) – vplyv aktualizácie oproti RVS

Trvalé zníženie sadzby DPH na 10% na gastro, vleky, aquaparky a športoviská	57
Odpustenie sociálnych odvodov zamestnávateľa za zamestnancov v potravinárskom priemysle (2024) a predĺženie odpustenia pre poľnohospodárov	-50
Ostatné	-13
Úprava sadzieb miestnych daní na úrovni obcí (dane z nehnuteľností, dane za špecifické služby)	159
Vplyv celkom	153

Zdroj: MF SR

2.1.9. Operácie súvisiace s obsluhou štátneho dlhu

V rámci celkového vplyvu (v metodike ESA 2010 na nekonsolidovanej báze) operácií súvisiacich s obsluhou štátneho dlhu sa očakáva **negatívny vplyv na úrovni 5 mil. eur**. V rámci hotovostných výdavkov štátneho rozpočtu sa očakáva úspora na úrovni 64 mil. eur, ktorá je negatívne ovplyvnená aktualizáciou príjmových a výdavkových operácií súvisiacich s obsluhou štátneho dlhu na úrovni 69 mil. eur.

2.1.10. Hospodárenie samospráv bez daňových príjmov

V rámci samospráv sa očakáva **vyrovnané hospodárenie bez daňových príjmov**. Očakávané vyššie nedaňové príjmy a vyššie príjmy z grantov a transferov sa v rovnakej miere premietajú do zvýšeného čerpania výdavkov samosprávy.

Hospodárenie samospráv bez daní (v mil. eur; na nekonsolidovanej báze)	0
Nedaňové príjmy	85
Granty a transfery	434
Bežné výdavky	-153
Kapitálové výdavky	-366

Zdroj: MF SR

Na základe dostupných údajov o vývoji skutočnosti sa odhaduje oproti schválenému rozpočtu na rok 2024 nárast iných ako daňových príjmov subjektov územnej samosprávy (obcí, vyšších územných celkov a dopravných podnikov) vo výške 85 mil. eur.

Bežné výdavky samospráv sa odhadujú vyššie o 153 mil. eur. V rámci kompenzácií zamestnancov VÚC sa oproti rozpočtu predpokladá nižšie čerpanie na úrovni 15 mil. eur. Tovary a služby sa odhadujú vyššie o 87 mil. eur a bežné transfery o 51 mil. eur, a to z dôvodu premietnutia očakávaných zvýšených bežných grantov a transferov poskytovaných jednotlivými rozpočtovými kapitolami ŠR a zohľadnenia skutočného vývoja výdavkov subjektov územnej samosprávy v predošlom období. Výdavky na úroky sa predpokladajú vyššie o 30 mil. eur.

Kapitálové výdavky samospráv sa odhadujú vyššie o 366 mil. eur, a to z dôvodu premietnutia očakávaných zvýšených kapitálových transferov poskytovaných jednotlivými rozpočtovými kapitolami ŠR.

2.2. Limit verejných výdavkov

Zákonom č. 118/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa stanovil limit verejných výdavkov na rok 2024 na úrovni 57 717 mil. eur, ktorý zahŕňa maximálnu výšku časovo rozlíšených konsolidovaných výdavkov verejnej správy v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu bez úrokových výdavkov, prostriedkov z rozpočtu Európskej únie, prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, cyklických výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových výdavkov.

Výdavky rozpočtu verejnej správy spadajúce pod limit verejných výdavkov na rok 2024 sa v rámci očakávanej skutočnosti predpokladajú na úrovni 57 943 mil. eur, čo predstavuje **prekročenie schváleného limitu o 226 mil. eur.**

Aktuálne má negatívny vplyv na plnenie limitu verejných výdavkov najmä zapracovanie odhadovaného medziročného rastu záväzkov zdravotníckych zariadení po lehote splatnosti na úrovni 200 mil. eur, ako aj napr. zapojenie nerozpočtovaných úrokových príjmov do výdavkov Environmentálneho fondu vo výške 30 mil. eur na financovanie projektov budovania verejných vodovodov, projektov budovania, rozširovania, rekonštrukcie alebo intenzifikácie čističiek odpadových vôd a projektov budovania verejných kanalizácií aj pre obce, respektíve združenia obcí, nachádzajúce sa v aglomerácii aj nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov⁹.

(v mil. eur; na aktuálnej a konsolidovanej báze)	
Výdavky rozpočtu verejnej správy	62 397
Úrokové náklady	-1 880
Prostriedkov z rozpočtu Európskej únie	-1 074
Prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti	-1 494
Cyklických výdavkov na dávky v nezamestnanosti	-6
Jednorazové výdavky	0
Výdavky rozpočtu verejnej správy spadajúce pod limit verejných výdavkov	57 943
Schválený limit verejných výdavkov na rok 2024	57 717
Rozdiel	226

Zdroj: MF SR

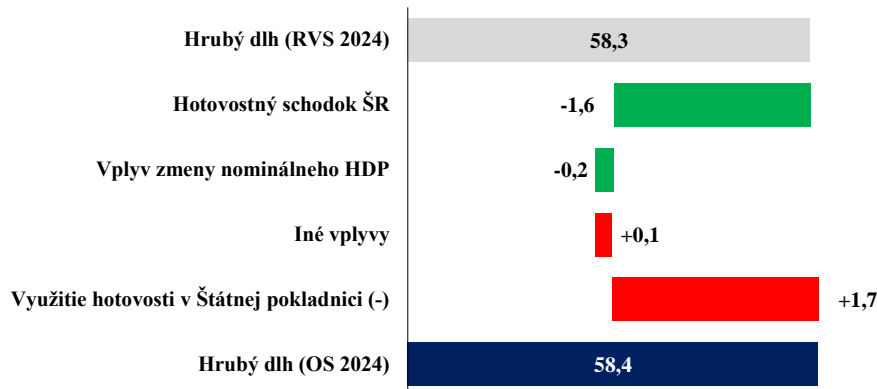
Ministerstvo financií SR priebežne monitoruje a aktívne manažuje vývoj odchýlky od schváleného limitu verejných výdavkov a v prípade potreby je pripravené realizovať opatrenia na jeho splnenie.

⁹ Bod C.4. uznesenia Vlády SR č. 383 z 03. júla 2024

3. DLH VEREJNEJ SPRÁVY

Aktuálne sa očakáva, že dlh verejnej správy v tomto roku dosiahne 58,4 % HDP, teda úroveň blízku plánom rozpočtu. Hotovostný schodok štátneho rozpočtu sa aktuálne očakáva výrazne nižší ako bol pôvodne rozpočtovaný. Za poklesom stoja nižšie výdavky na obsluhu štátneho dlhu, odvod do rozpočtu EÚ, úspory a viazanie vybraných výdavkov a aj vyšší hotovostný výnos daňových a nedaňových príjmov. V priebehu roka sa ale pokračuje v objemoch emisií dlhopisov približne podľa pôvodných plánov v rozpočte. Využitie hotovosti na krytie dlhu je tak nižšie než sa pôvodne očakávalo. Vzhľadom na rast hotovostnej rezervy však oproti rozpočtu klesne čistý dlh, ktorý sa v aktuálnom roku udrží tesne pod 50 % HDP.

Rozdiely v očakávanej úrovni hrubého dlhu v roku 2024 oproti prognóze v rozpočte verejnej správy (% HDP)

Pozn: kumulatívne vplyvy za roky 2023 a 2024

Zdroj: MF SR